

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Pärimusmuusika õppekava

Katariin Raska

TÜ VKA PÄRIMUSMUUSIKA RAKENDUNUD

ÕPPEKAVA

ÜLIÕPILASTE NING ÕPPEJÕUDUDE

HINNANGUL

Seminaritöö

Juhendaja: Äli Leijen (PhD)

Viljandi 2009

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1.1. Õppekava definitsioone _ Nagu eelnevalt juba mainisin, on maailmas rohkesti käsitletud õppekavasid hõlmavaid teemasid. Järgnevalt toon välja loetelu mõningatest definitsioonidest, mille on välja pakkunud erinevad õppekava uurijad ning väljatöötajad. * Õppekava on õpitegevuste planeerimine, mis on juhitud kooli poolt, et saavutada seatud hariduslikke eesmärgi. (Tyler, 1957, lk 79, tsiteeritud: Allan A. Glatthorn, F. Boschee, Bruce M. Whitehead, 2006)	5
1.2. Õppekava arendus ja hindamine	6
1.3. Õppekava erinevad tahud	6
2.1. Ideaalne ja ametlik õppekava	8
2.2. Õppekava üld- ja alusainete õpieesmärgid.	9
2.3. Õppekava valdkonna ainete õpieesmärgid	9
2.4. Eriala peaaainete moodul I õpieesmärgid	10
2.5. Eriala peaaainete moodul II õpieesmärgid	11
2.6. Õppekava peaaainete suunamoodul III õpieesmärgid	12
2.7. Õppekava spetsialiseerumismooduli pärimusmuusika õpetaja I ja II õpieesmärgid	12
2.8. Teadus-ja loometöö mooduli õpieesmärgid	14
3.1. Küsitletavad	15
3.2. Grupiintervjuu meetod ja protseduur	16
3.3. Intervjuu protseduur	17
3.4. Andmete analüüs	17
4.1. Üldised õpetamispõhimõtted ning hinnang õppekavale	18
4.2. Rakendunud õppekava tugevad ning nõrgad küljed	19
4.3. Ainete killustatus	22
Küsimusest õppekava nõrkade külgede kohta tuli nii õppejõudude kui ka tudengite jutust välja tõsiasi, et erinevate ainete vahel puudub omavaheline seos.	22
4.4 Mis suunas liigub pärimusmuusika õppekava?	22
5. KOKKUVÕTE	24
6. KASUTATUD KIRJANDUS	26
7. SUMMARY	27

SISSEJUHATUS

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia (edaspidi TÜ VKA) pärimusmuusika osakonna õppekava on viimaste aastate jooksul läbinud pidevalt erinevaid muudatusi ning uuendusi. Ühe olulisema muutusena võiks välja tuua ühinemine Tartu Ülikooliga 2005. aastal.

Järgnevalt kirjeldan lähemalt õppekavas tehtud muudatusi alates 2005. aastast.

Õppekava on muudetud kompaktsemaks. Alates 2006.aastast on see jagatud mooduliteks. Ühtlasi on lisandunud mitmeid uusi aineid.

2006. aastal on õppekavasse juurde tekkinud eripedagoogika, rütmika, eesti keele kirjalik eneseväljendus, pärimuslikud õppevahendid muusikas, ülevaade muusika psühhofüsioloogilisest toimest.

Samuti alates 2006. aastast kuuluvad õppekavast kõrvaldatud ainete hulka kasvatusõpetus, ülddidaktika (hilisemates õppekavades on viimati loetletud ained pandud kokku ühise nimetuse alla “pedagoogiline psühholoogia”), etnoloogia, rahvakalender.

Õppekavasse on lisandunud lisaks ka uus valikainete süsteem. Varasemate välja pakutud ainete seast on alates 2006.a. võimalik ained võtta mis tahes TÜ õppekavast. Täienenud on ka muusik - tehnoloogide eriala ainete valik. Alates aastast 2006 on õppekavasse lisatud eraldi muusik-tehnoloogi spetsialiseerumise moodul. Aineid ma siinkohal loetlema ei hakka, sest käesolevas seminariöös puudutan siiski ainult pärimusmuusika pedagoogilist õppesuunda.

Eelnev on põhjuseks, miks on käesoleva töö uurimise all õppekava. Õppekava pidev muutumine tõstatab küsimuse, millistel põhimõtetel kogu õpisüsteem toimib? Mille

alusel õppekavu muudetakse? Kogu õppekavaga seotud tegevus mõjutab nii tudengite kui ka õppejõudude tööd.

Käesolevat teemat pole minu andmetel muusikaosakonnas varem uuritud. Kõige lähedasemaks uuringuks võib pidada Karl Laanekase seminartööd, kus ta viis vilistlaste seas läbi küsitluse hindamaks VKAst saadud haridust. Kuigi töö on koostatud jazzmuusika õppekava kohta, võin sellest tuua paralleele oma seminaritööga, sest mitmed pedagoogika ning üldained on pärimus- ning jazzmuusikutele VKAs samad.

Eelmisel aastal Tanel Kadalipu poolt koostatud seminaritöö käsitles teemat akadeemilise puhkuse võtmise põhjustest tudengite seas. Seega usun ma, et minu poolt läbi viidav uurimus aitab ka seal käsitletud probleemile mingil moel lahendust leida.

1. ÕPPEKAVA

Et õppekava temaatika, selle mitmesugused arendamis- ning hindamismeetodid, aga ka selle erinevate tüüpide uurimine ning väljatöötamine on kogu maailmas küllaltki aktuaalne, siis selles peatükis käsitlen lähemalt õppekava mõistet ning selle erinevaid tahke.

1.1. Õppekava definitsioone

Nagu eelnevalt juba mainisin, on maailmas rohkesti käsitletud õppekavasid hõlmavaid teemasid. Järgnevalt toon välja loetelu mõningatest definitsioonidest, mille on välja pakkunud erinevad õppekava uurijad ning väljatöötajad.

* Õppekava on õpitegevuste planeerimine, mis on juhitud kooli poolt, et saavutada seatud hariduslikke eesmärgid. (Tyler, 1957, lk 79, tsiteeritud: Allan A. Glatthorn, F. Boschee, Bruce M. Whitehead, 2006)

* Üks maailmas enim levinud ning rohket kasutust leidnud õppekava definitsioon pärineb Eesti päritolu teadlaselt Hilda Tabalt. Tema definitsioon on lihtne ja konkreetne: “*Õppekava on õppimise plaan.*” (Van den Akker, 1998, lk 421)

* Pisut informatiivsema definitsiooni on välja pakkunud D. Walker, kelle mõistes viitab õppekava haridusprogrammi sisu ning selle eesmärkidele (Van den Akker, 1998, lk 421).

* Eesti põhiseaduses seisab õppekava definitsiooni taga järgnev: “õppekava on õppe alusdokument, mis määrab kindlaks läbiviidava õppe eesmärgid, sealhulgas oodatavad õpiväljundid, õppeaineteloetelu ja mahu, lühikirjeldused ning valikuvõimalused ja –tingimused, spetsialiseerumisvõimalused ja õppe lõpetamise tingimused.” (Eesti Vabariigi ülikooliseadus §2, punkt 13)

1.2. Õppekava arendus ja hindamine

Ükskõik millise õppekava loomine eeldab vastuse leidmist neljale küsimusele (Tyler, 1949, "Tyler Rationale").

- 1) Milliseid kasvatuseesmärke peaks kool üritama saavutada?
- 2) Milliste õpilastele pakutud õpikogemuste mõjul need eesmärgid saavutatakse?
- 3) Kuidas saab neid õpikogemusi toimivalt organiseerida (metoodika)?
- 4) Kuidas saame kindlaks teha, et need eesmärgid on saavutatud (hindamine)?

Tyler'i põhimõtteid kasutati õppekava arendustöös ligikaudu 30 aastat. Tema poolt välja töötatud küsimustest juhindub ka tänapäevane õppekavaarendus, olgugi, et tänapäeval käsitletakse õppekavaarendust laiemalt ja kasutusel on ka uusi ideid ja põhimõtted, mis laiendavad ja/või tõlgendavad ümber Tyler'i seisukohti (Howard, 2007, lk 2).

1.3. Õppekava erinevad tahud

Eristatakse erinevaid õppekava vorme. Toetudes Jan van den Akkeri artiklile õppekava kohta (Van den Akker, 1998, lk 421-422), toon siinkohal välja erinevaid õppekava vorme ning nende olemusi:

IDEAALNE – ideaalne õppekava, konstrueeritud õpetajate ning õpetlaste poolt.

AMETLIK – ametlikult riigi ning kohalike kooli juhtkonade poolt heaks kiidetud õppekava, mis esindab ühiskonna huve.

TAJUTAV – on see, mida arvavad õigeaks õppekavaks olema õpetajad, lapsevanemad ja teised.

TEGUTSEV, REAALNE – täheldatud õppekava sellest, mis tegelikult õppetöö ajal tund tunni järel toimub

SAAVUTATUD – õppekava, mida õppijad tegelikult kogevad.

Käesolevas seminaritöös pööran tähelepanu eelkõige *ideaalsele* ja *rakendunud* õppekavale.

Nagu eelnevalt ära märkisin, kujutab ideaalne õppekava visiooni sellest, kuidas sellel põhinevat õppetöö protsessi nähakse. Antud juhul on selleks TÜ poolt kinnitatud VKA pärimusmuusika õppekava.

Reaalseks nimetame seda õppekava, mille järgi tegelikult õpe igapäevaselt toimub. Reaalse õppekava aluseks on ideaalne õppekava.

Parimas lahenduses võiks näha, et reaalne õppekava liiguks võimalikult lähedale ideaalsele õppekavale.

See, millises suhtes VKA PM ideaalne ja reaalne õppekava on tuleb vaatluse alla käesoleva töö empiirilises osas.

2. TÜ VKA PÄRIMUSMUUSIKA ÕPPEKAVA

2.1. Ideaalne ja ametlik õppekava

Järgnev õppekava sisu on ka seminaritöö lõpus lisa nr. 3 all välja toodud

“Pärimusmuusika õppekava (alates 1992) eesmärgiks on koolitada mitmekülgsed professionaalseid pärimusmuusikuid, kes tunnevad põhjalikult eesti pärimusmuusikat, oskavad interpreteerida pärimuslikke vorme tänapäevastes helikeeltes ning valdavad erinevaid muusikainstrumente. Õppekava võimaldab spetsialiseeruda kas instrumendipedagoogikale või muusikatehnoloogiale. Lõpetajad leiavad rakendust õpetajatena muusikakoolides, tehnoloogidena muusikastuudiotest, muusikutena kontserdilavadel ning spetsialistidena Eesti Pärimusmuusika Keskuses.” (TÜ VKA Muusikaosakonna arengukava aastal 2008)

TÜ Õppeinfosüsteemis on PM õppekava õpiväljunditena välja toodud:

“Õppekava peeriala läbinud üliõpilane:

- *orienteerub kultuuri- ja teadusloos ning seostab erinevaid õpingute jooksul omandatavaid valdkonnaspetsiifilisi teadmisi.
- *on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus).
- *tunneb ja analüüsib eesti pärimusmuusika kultuuris toimuvaid seaduspärasusi ja protsesse ning omab ülevaadet naaberrahvaste pärimusmuusika traditsioonidest.
- *omab teadmisi, oskusi ja vilumust pärimusmuusika interpreteerimiseks.
- *mängib vähemalt kolme pärimuspilli ja tunneb eesti rahvalaulu.
- *pärimusmuusika õpetaja tunneb hariduse, pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja arengupsühholoogia peamisi mõisteid, tõekspidamisi ja seaduspärasusi ning rakendab neid pärimusmuusika õpetamisel.
- *muusik-tehnoloog mõistab digikeskkonnas toimivaid protsesse ning oskab rakendada kaasaegset riist- ja tarkvara (TÜ ÕIS, 2009)”.

2.2. Õppekava üld- ja alusainete õpieesmärgid.

Filosoofia/Esteetika I	2AP
Filosoofia/Esteetika II	2AP
Isiksuse- ja sotsiaalpsühholoogia	2AP
Võõrkeel	4AP
Sotsioloogia ja kultuuriantropoloogia	2AP
Omakultuur I	2AP
Omakultuur II: Pärimuspraktika	2AP
Kirjalik eneseväljendus	2AP
Vabaaaine	2AP

Üld- ja alusainete mooduli läbinud üliõpilane:

- tunneb filosoofia ja esteetika ajaloo olulisemaid etappe ja põhiprobleeme;
- orienteerub kunsti- ja kultuuriteooriate ajaloos ja tänapäeva probleemides filosoofia arengutendentside taustal;
- orienteerub sotsioloogia ja kultuuriantropoloogia peamistes uurimisvaldkondades;
- tunneb peamiste sotsiaalsete ja kultuuriinstitutsioonide toimemehhanisme ja kujunemislugu;
- orienteerub erinevates isiksuseteooriates;
- tunneb eesti pärimuskultuuri kujunemislugu;
- seostab pärimuskultuuri erinevaid elemente tänapäevase eesti kultuuriga;
- oskab töötada pärimuse allikmaterjalidega;
- valdab kirjaliku akadeemilise ja erialase eneseväljenduse osaoskusi;

oskab võõrkeelses akadeemilises ja erialases suhtluses end iseseisvalt väljendada

2.3. Õppekava valdkonna ainete õpieesmärgid

Järgnevad ained on kõikidel muusikaosakonna tudengitel samad.

Solfedžo I	4AP
Harmoonia I	2AP
Muusikaajalugu	4AP
Arvutimuusika	2AP
Stuudiotöö	2AP
Ülevaade muusika psühhofüsioloogilisest toimest	2AP
Rütmika	2AP
Eesti rahvamuusika: muusikaline emakeel	2AP

Valdkonnaainete mooduli läbinud üliõpilane:

- on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus)
- omab ülevaadet Lääne- Euroopa ja Eesti muusikaajaloost alates keskajast kuni 21 sajandi alguseni
- teab ja oskab rakendada arvuti-muusikaprogramme
- omab ülevaadet muusika toimest inimese psüühikale ja füüsilisele ning selle teraapilisest kasutamisest
- tunneb helistuudio seadmeid ning stuudiotöö protseduure
- teab ja analüüsib eesti rahvamuusika ajaloolisi kihistusi, oskab sünteesida ja mudeldada oma muusikalise emakeele ning eristada teiste kultuuride/isikute muusikalist emakeelt
- eristab erinevaid rütme, oskab neid varieerida, esitada ja noodistada

2.4. Eriala peaaainete moodul I õpieesmärgid

Põhipill I	4AP
Põhipill II	4AP
Põhipill III	4AP
Põhipill IV	4AP
Sugulaspill I	2AP
Sugulaspill II	2AP
Lisapill	2AP

Eriala peaaainete mooduli I läbinud üliõpilane:

- kasutab eesti pärimusmuusika materjali oma põhipillil, sugulas- ja lisapillidel;
- tunneb pärimusmuusika spetsiifilisi tunnuseid ning rakendab neid originaalilähedases esituses oma mängustiili välja kujundades

2.5. Eriala peaaainete moodul II õpieesmärgid

Ansambel I	2AP
Ansambel II	2AP
Ansambel III	2AP
Pärimusmuusika seadmine	2AP
Pärimusmuusika analüüs	2AP
Praktiline harmoonia	2AP
Pärimusmuusika improvisatsioon I	2AP
Noodistamine	2AP
Soome-ugri rahvaste muusikaline folkloor	2AP
Pärimustantsu praktika	2AP

Eriala peaaainete mooduli II läbinud üliõpilane:

- sünteesib ja rakendab üldmuusikalisi oskusi ja teadmisi pärimusmuusika koosesitamisel
- on omandanud muusikateose seadmise ja partituuri kirjutamise põhialused
- tunneb muusikaanalüüsi põhilisi meetodeid ja oskab neid kasutada pärimusmuusika analüüsimisel
- oskab harmoniseerida rahvamuusikat
- oskab loovalt kasutada nii vokaali kui instrumenti, tunneb vaba improvisatsiooni tehnikat
- omab ülevaadet transkriptsiooni ja noodistamise ajaloost ning rahvamuusika noodistamise tavadest
- omab ülevaatlikke teadmisi hõimurahvaste kultuurist ja seostab neid eesti pärimuskultuuriga

- tunneb eesti pärimustantsu erinevaid liike ja kasutab neid praktikas

2.6. Õppekava peaaainete suunamoodul III õpieesmärgid

Naaberrahvaste muusikaline folkloor	2AP
Regilauluteooria	4AP
Praktiline rahvalaul	4AP
Erialapraktika	10AP

Eriala peaaainete mooduli III läbinud üliõpilane:

- teab ja eristab rahvalaulude liike ja esitusstiile ning sünteesib neid esituses oma laulustiili välja kujundades;
- tunneb naaberrahvaste muusikafolkloori põhitunnuseid ja seostab neid eesti pärimusmuusikaga;
- rakendab oma muusika- ja rahvakultuurialaseid teadmisi ning organiseerimisoskust reaalses töökeskkonnas

2.7. Õppekava spetsialiseerumismooduli pärimusmuusika õpetaja I ja II õpieesmärgid

Pedagoogika alused	2AP
Arengupsühholoogia	2AP
Pedagoogiline psühholoogia	4AP
Muusikahariduse alused	2AP
C. Orffi süsteemi alused	2AP
Pilli õpetamise metoodika	2AP
Põhipilli õpetamise metoodika	2AP
Improvisatsiooni metoodika	2AP

Folkloori õpetamise metoodika	2AP
Rahvalaulu ja nooditundmise metoodika	2AP
Pärimusmuusikaloo metoodika	2AP
Pärimuslikud õppevahendid muusikas	2AP
Ansambel IV	2AP
Eripedagoogika	2AP
Pedagoogiline praktika	10AP

Spetsialiseerumismooduli Pärimusmuusika õpetaja I läbinud üliõpilane:

- tunneb pedagoogika-alast mõistestikku ning kirjeldab ja eristab kasvatusteooriaid
- tunneb arengu- ja pedagoogilise psühholoogia aluseid ja kaasaegseid õpetamismeetodeid ning seostab neid muusikaõpetusega
- teab eripedagoogika-alaseid baasmõisteid, tunneb ära erivajadustega õpilasi ja oskab luua neile sobivaid õpi- ja suhtlemiskeskkondi
- identifitseerib ja reflekteerib ennast pedagoogina ning rakendab pedagoogika- ja psühholoogia- ning muusikaalaseid teadmisi ja oskusi reaalses töökeskkonnas

Spetsialiseerumismooduli Pärimusmuusika õpetaja II läbinud üliõpilane:

- omab ülevaadet Eesti muusikaharidussüsteemist
- tunneb C.Orffi muusikapedagoogilisi eesmäärke ja põhimõtteid ning nende rakendusvõimalusi
- tunneb pilliõpetuse üldiseid lähtekohti ja metoodikat
- teab pillimängu oluliste elementide probleemistikku ja oskab leida probleemidele võimalikke lahendusi
- oskab ise improviseerida nii laulu, kehapillide kui ka instrumendiga ning tunneb improvisatsiooni õpetamise metoodikat
- tunneb ja rakendab pärimusmuusikaloo, folkloori õpetamise, rahvalaulu- ja nooditundmise metoodikat
- koostab ja kasutab metoodilisi õppematerjale

- tunneb kollektiivse õpetuse metoodilisi töövõtteid ja terminoloogiat ja oskab juhendada erineva koosseisuga ansambleid

2.8. Teadus-ja loometöö mooduli õpieesmärgid

Teadus- ja loometöö metododloogia	2 AP
Teadus/loometöö praktikum	2AP
Semianritöö	4AP
Vabaaaine	2AP
Lõputöö	10AP

Teadus- ja loometöö mooduli läbinud üliõpilane:

- eristab kvalitatiivset ja kvantitatiivset teadustöö metodoloogiat
- määratleb vastavalt paradigmale uurimuse metoodika ja andmekogumise meetodid
- rakendab teadusmetoodilisi teadmisi kitsama erialaprobleemi uurimisel;
- tunneb loomeprotsessi tegureid
- on võimeline läbi viima teaduslikke uurimusi ja vormistama tulemusi akadeemilise kirjatööna ja/või realiseerima oma kunstilisi ideid loov-praktilise lõputöö kujul

Kokkuvõtvalt võib öelda, et käesoleva õppekava läbinud tudeng on saanud väga põhjaliku ettevalmistuse asumaks tööle eesti pärimusmuusika valdkonnas. Kogu õppekava kohaselt on tulevased VKA pärimusmuusika lõpetajad professionaalsed, hea tasemega muusikud ning tugeva põhjaga, avara silmaringiga õpetajad.

3. EMPIIRILISE UURIMUS

Käesoleva empiirilise uurimuse eesmärgiks on selgitada välja, milline on realiseerunud TÜ VKA pärimusmuusika õppekava üliõpilaste ja õppejõudude hinnangul. Ühtlasi püüan välja tuua õppekava nõrku külgi.

Uurimisobjektiks valisin 2008/2009 aasta õppekava.

Uurimisprobleemiks on VKA pärimusmuusikaõppe põhielemendid.

Uurimuskäik toimub kahes jaos. Uurin eraldi üliõpilaste ja õppejõudude seisukohti õppekava kohta. Eesmärgi saavutamiseks viin läbi pool-struktureeritud grupi intervjuud õppekaval õppivate üliõpilaste ning pool-struktureeritud intervjuud õppekava aineid õpetavate õppejõududega.

3.1. Küsitletavad

Tänase seisuga õpib pärimusmuusika päevaõppe erialal alates 2005. aastast kokku 17 tudengit. Jagunevused õppeaastate kaupa on esitatud järgnevas tabelis. (Tabel nr. 1.)

Tabel nr.1. Hetkel koolis õppivad statsionaar tudengid.

Õppekava	Mehi	Naisi	Kokku
2005/2006	0	2+1 (mina)	3
2006/2007	2	2	4
2007/2008	1	6	7
2008/2009	1	2	3
			16

Käesolevas seminaritöös kogusin andmeid seitsmelt üliõpilaselt, mis moodustab ligikaudu 44 % PM õppekava üliõpilaste populatsioonist (ilma minuta). Grupiintervjuudes ei osalenud 2008 õppeaastal õpinguid alustanud üliõpilasi. 2005 – 2007 õppeaastal õpinguid alustanud üliõpilaste hulgast osales käesolevas uuringus ligikaudu 54% populatsioonist (ilma minuta).

Andmeid seminaritöö tarvis kogusin niisiis intervjuude käigus. Tudengite seas korraldasin vestlusringi, millest osavõtjaid koos minuga oli 7. (Tabel nr. 2)

Tabel nr.2. Grupiintervjuus osalenud tudengid.

Õppekava	Osalejaid
2005/2006	2+1(mina)
2006/2007	2
2007/2008	2
	7

Intervjuud viisin läbi ka viie õppejõuga, mis on ligikaudu 19 % kõikidest PM õppekava õppeaineid õpetavatest õppejõududest. Intervjueeritavatest õppejõududest üks on üldaine õppejõud ja neli on muusikaosakonna õppejõudu.

Uurimistulemused esitatakse käesolevas seminaritöös anonüümselt.

3.2. Grupiintervjuu meetod ja protseduur

Meetod, mida käesoleva uurimustöö läbiviimisel kasutan on fookus-grupiintervjuu. See on struktureeritud küsitluskava järgi toimuv vestluslik grupi-intervjuu, mis on sageli rikastatud mitmesuguste vastajate loomingulisust ja/või spontaansust toetavate tehnikate või testi elementidega ning mille eesmärgiks on saavutada vastajate omavaheline stimulatsioon, püüdes samal ajal säilitada sotsiaalse surve vaba õhkkonda. (Vihalemm)

Informatsiooni tudengitelt kogusin fookus-grupiintervjuu kaudu, võttes ise vestlusest aktiivselt osa. Vestluses tundsin huvi õppekava vastu õppurite silma läbi. Minu põhiline huvi on suunatud sellele, kuidas on tudengid VKAst saanud haridusega rahul. Et õppekava aastatega pidevalt muutub, siis pöördungi tudengite poole küsimusega kas neil endil on seoses õppekavaga tekkinud vajadusi või soove, et hetkel toimivaid õppekavu täiendataks või kahandataks. Ehk siis, mis on nende arvates õppekava tugevad ning nõrgad küljed.

Ühtlasi palusin tudengitel välja pakkuda ideid, mil moel VKAs pakutud õpet tõhusamaks muuta.

Intervjuude teemade sisud lisan seminaritöö lõppu.

Eelnevat kokkuvõttes täpsustan, et läbi tudengite arvamuse ning kogemuste tuli välja mil määral on VKA pärimusmuusika ideaalne õppekava rakendunud ning mis suunas õppekava areng üliõpilaste hinnangul edaspidi liikuda võiks.

3.3. Intervjuu protseduur

Küsimused õppejõududele käsitlesid õppekava arengut ning põhimõtteid. Mille alusel õppekava koostatud on.

Ühtlasi uurisin, mis on nende pilgu läbi õppekava tugevad ning nõrgad küljed. Kui suurel määral on ideaalne õppekava õppetöös rakendunud ning mis suunas meie õppekava areng liigub.

3.4. Andmete analüüs

Intervjuudega kogutud andmete analüüsimisel oli eesmärgiks andmehulga jagamine tähendusriikasteks osadeks ja alaosadeks ning sünteesida need osad üheks tervikuks

sobilike teemade kaudu (Bogdan & Bilken, 1992). Vastuste osas püüdsin välja tuua sarnasused ja erinevused erinevate teemade lõikes. Teemade leidmiseks tutvusin ka kättesaadavate erialaste üliõpilasteadustöödega.

4. TULEMUSED

4.1. Üldised õpetamispõhimõtted ning hinnang õppekavale

Intervjueeritud õppejõud olid kõik ühel nõul, et üheks õpetamispõhimõtteks meie osakonnas on õppida traditsioonilist eesti pärimusmuusikat. Oluline on see, et siit hariduse saanud õpilased ei oska ainult jäljendada erinevaid pillimehi, vaid teavad ka lugudega kaasnevat taustinformatsiooni (nt. teavad lugude päritolu). Teiseks olla pädev pärast kooli lõpetamist oma ametis, pärimusmuusika õpetajana. Ühtlasi olla võrdne oma elemntaarsete muusikaalaste teadmistega mistahes teise muusikaharidust omava inimesega.

Hinnang rakendunud õppekavale on vastanud õppejõudude endi hinnangul keskmiselt 75 – 80 %. Põhjuseid, mis takistavad õppekava täitmist 100% -liselt on järgmised:

- 1) Paljud tudengid puutuvad pärimusmuusikaga lähemalt kokku alles kooli õppima asudes, mistõttu kiire areng traditsioonide tundmaõppimisel pidurdub ning ka õpetajad ei saa õppekavast lähtuvalt normaalses rütmis töötada.
- 2) Et pärimusmuusika õpe on Eestis veel küllaltki algstaadiumis, siis puuduvad koolis teatud valdkonna spetsialistid, mille tõttu õppekavade rakendumine toimub võimaluste piires. Sellest tulenevalt ei tegele kõik õppejõud 100% -lt õppekavas ettenähtuga.
- 3) Õppekava on liiga mahukas.

Tudengite hinnang õppekavale on nende sõnul keskel läbi 75%. Siinkohal tsiteerin üht vastanut: “Õppekavaga olen enamvähem rahul, kuid alati võiks ju parem olla”.

4.2. Rakendunud õppekava tugevad ning nõrgad küljed

Et nendele samadele küsimustele vastasid nii õppejõud kui ka tudengid, siis toon järgnevalt välja tabeli nr.3, kus on esindatud mõlema osapoole tugevad küljed ning tabeli nr.4, kus on kirjas õppekava nõrgad küljed.

Tabel nr.3. Õppekava tugevad küljed

ÕPPEJÕUD		TUDENGID
1	Kooli lõpetades on inimesel võimalik keskenduda õpetaja või interpreedi ameti vahel.	Kuigi tudengeid koolitatakse paberite järgi pedagoogideks, saavad nad koolist küllaltki mahuka pagasi interpreedile vajalikke teadmisi, oskusi ning kogemusi.
2	Kool valmistab ette võimalikult laia silmaringiga muusikuid/õpetajaid.	Laiaulatuslik silmaring
3	VKAst pärimusmuusika hariduse omandanud inimene on võimeline muusikakoolide aineprogrammi raames kõiki sealseid aineid läbi viima.(ansambel, pärimusmuusikalugu jne).	Kohustuslik lisapilli õppimine.

Vahemärkusena lisan, et mitmed tudengid on arvamusel, et mõneti nii nad ise kui ka nende eriala õpetajad kannustavad neid takka üha enam ja enam erialaga tegelema. Sellest lähtuvalt ka õppekava positiivne külg, mis seisneb selles, et õppesüsteemi läbimisel omavad muusikud tasemel pillimänguoskust ning küllaltki head pärimusmuusika stiili tunnetust.

Tabel nr.4. Õppekava nõrgad küljed

ÕPPEJÕUD		TUDENGID
1	Liiga laiapõhjaline haridus, vähe suunatud tegevusi.	Vähe praktikat.
2	Tohutu üldainete maht.	Suur üldainete maht esimestel semestritel.
3	Ühenduslüli ainete vahel puudub.	Vähene erialane ettevalmistus muusika teooria poole pealt.
4		Erinevate ainete vähene seotus omavahel.

Nagu eelnevatest tabelitest selgub, on laiaulatuslik haridus nii plussiks kui ka miinuseks. Ühest küljest avardub läbi erialaste, üldainete, pedagoogiliste ning metoodiliste ainete õpilaste silmaring, teisest küljest saab tudeng igast aineist nõ. “natuke”. Nii nagu on välja toonud Kadalipp, nii ka käesolevas uuringus tuli välja, et prioriteedid on enamikul tudengeil erialainstrumendile suunatud.(Kadalipp, 2008, lk 11)

Mõningaid paralleelle võib siinkohal tuua ka K. Laanekase seminaritööst, kus ta pöördus vilistaste poole konkreetse küsimusega, kas nad tunnevad, et mingi aine nende arvates õppekavades mittevajalik oli. (Laanekask, 2007). Kuigi tegemist oli jazzmuusika põhilise uurimusega, olid vastused seoses üldainetega samad – tudengid leiavad, et üldained kipuvad ületama erialaainete koormust (Laanekask, K, 2008, lk 18).

Tudengite seisukoht üldainete mahu kohta pean vajalikuks siinkohal pisut laiemalt selgitada.

Üldiselt ei olnud keegi vastu üldainete läbimisele. Tudengid on kindlal seisukohal, et filosoofia, sotsioloogia, psühholoogia jt. ained on vajalikud ülikooli haridussüsteemis. Probleem seisneb aga selles, et ainete mahud semestrite kaupa on liiga suured. Sarnased tulemused tõi välja Kadalipp, kelle uurimistulemused näitasid, et III kursusel satuvad ühele ajale ained filosoofia/esteetika I ning teadus- ja loometöö metodoloogia, mille läbimine tudengeilt palju aega ning süvenemist nõuab. (Kadalipp 2008, Lk 16-17)

Sama vastuolu käis välja ka üks õppejõududest, kelle arvates üldainete koormus on mitu korda suurem kui õppekava ette näeb ning ainete maht ei ole kooskõlas ainepunktidega. Tema näeb probleemi võimalikku lahendust selles, et muuta üldainete sisu vastavaks muusikute vajadusega. Seda ainetes nagu näiteks psühholoogia, sotsioloogia- ja kultuuriantropoloogia.

Tudengite nägemus lahendusest seisneb selles, et jaotada üldained semestrite kaupa ühtlasemalt laiali. (Sama tulemus Kadalipp 2008 , lk 22)

Eelnevalt tuli välja, et mitmed tudengid on tulnud pärimusmuusikat õppima nii öelda puhtalt lehelt, seda sel põhjusel, et eesti haridusüsteem ei paku pärimusmuusikaga tutvumist kõikides muusika- või üldhariduskoolides. Seetõttu inimestele, kes tulevad esimesele kursusele õppima, võiks õppekava võimaldada ruumi tudengil end selles vallas kõigega tutvavaks teha. Ma pean silmas, et esimesel aastal võiks pearõhk olla hoopis erialal ning eesti pärimuskultuuril, mitte niivõrd üldainete läbimisel.

Ka üks üldainete õppejõud on tõdenud, et kohati tunneb ta kuidas esimese kursuse tudengid ei ole valmis kogu materjali vastu võtma. Ehk siis tudengite ettepanekust järeldan, et võib-olla seisneks lahendus selles, et teatud üldained hoopis III kursusele tõsta.

Teine negatiivne külg pärimusmuusika õppekavas on liialt vähene praktiline tegevus. 25% tudengeid on arvamisel, et puhtalt teoreetiliste ainete maht on liiga suur. Ka paar õppejõudu märkisid, et suunatud praktilist tegevust peaks õpilastel rohkem olema. Tudengite arvates oleks võimalik olukorda paremaks muuta, kui metoodika ained toimuksid mingil määral paralleelselt praktikatega.

4.3. Ainete killustatus

Küsimusest õppekava nõrkade külgede kohta tuli nii õppejõudude kui ka tudengite jutust välja tõsiasi, et erinevate ainete vahel puudub omavaheline seos.

Tudengite poolt on üheks näiteks see, et solfedžos ja praktilises harmoonias kasutavad õppejõud erinevaid akordinimetusi.

Ühe õppejõu sõnul on õppekava koostatud nii, ained oleksid omavahel seotud, mistõttu õppejõud on lausa kohustatud järgima täpselt sealseid ettekirjutusi. Paraku kõik ei tee seda. Kas siis põhjusel, et kõik õppejõud ei ole piisavalt pädevad andmaks oma ainet ettekirjutustele vastavalt, või mõnel muul põhjusel. Ühtlasi oli see ka üheks põhjuseks miks ideaalne õppekava ei ole 100% realiseerunud.

Ka teised vastanud õppejõud, aga ka enamik tudengitest arvavad ainete omavahelise mitteseotuse põhjuseks olevat paratamatus, et Eestis lihtsalt ei ole teatud spetsialiste võtta ning olude sunnil on õppejõududeks inimesed, kel ei ole piisavalt laiaulatuslikke teadmisi täitmaks õppekava kõiki punkte ning sidumaks piisavalt oma ainet teiste õppekava ainetega.

Tsiteerin siinkohal üht tudengineiut:

“ Eestis on pärimusmuusika eriala spetsialistide pink niivõrd lühike, et kui keegi pingi eesotsast ära kaob, ei ole tagumisest otsast kedagi uut tulemas.”

4.4 Mis suunas liigub pärimusmuusika õppekava?

Õppekava muutub vajadustele ning võimalustele vastavalt.

Õppejõud soovivad tulevikus õppekavas näha rohkem praktilist tegevust. Et koolis õppijad oleksid osavamad muusikateoorias ning pillimängus. Viimast arvas õppejõud, kelle sõnul aasta aastalt astuvad pärimusmuusikat õppida üha osavamad pillimängijad.

Lisaks oli üks vastanud õppejõudest veendumusel, et tööd tuleks teha ka koolis töötavate õppejõududega. Et nad oleksid kursis mujal ainetes õpetatuga ning oskaksid oma ainet teistega seostada.

Samuti tuua õppekavasse süvenenum lisapilli õpe.

Tudengid loodavad õppekava muutumist paindlikumaks. Et põhirõhuna oodatakse neilt eelkõige põhjalikku pärimusmuusika tundmist ning pillimängu oskust, oleks nende arvates vaja korrigeerida üldainete mahtu ning nende paiknemist semestri jaotuskavades.

5. KOKKUVÕTE

Käesoleva uurimustöö eesmärgiks oli kaardistada VKA pärimusmuusika õppe pedagoogilisi vajadusi.

Nii tudengite, kui ka õppejõudude vastuste läbi tulid välja praegu kehtivate ning realiseerunud õppekavade plüsse ning puudujääke. Olles toonud selle kõige ette 2008/2009 õppekava versiooni koos selle eesmärkide ning vajalike ainetega, saame ettekujutuse kui suur on lõhe pärimusmuusika ideaalse ning realiseerinud õppekava vahel.

Positiivne on see, et paljuski olid tudengid ning õppejõud ühel meelel just õppekava nõrkade külgede koha pealt. Seega julgen arvata, et lõhe ideaalse ning realiseerunud õppekava vahel ajapikku lüheneb.

Et paljud õpilased on asunud pärimusmuusikat õppima alles VKAs, siis on paratamatu, et üldainete ning pedagoogiliste ainete kõrvalt on süvenemine pärimusmuusikasse küllaltki pinnapealne. Vastupidiselt õppekava ootustele, mis näeb ette traditsioonide põhjalikku tundmist.

Seda enam, et eesti pärimusmuusika õppimine toimub suures mahus arhiivilintide noodistamise läbi, sest teatavasti Eestis elav traditsioon puudub.

Seminaritöö probleemiks oli pärimusmuusikaõppe põhielemendid. Uurimustööst tuli välja, et pärimusmuusika õppekava sisaldab kahte erinevat osapoolt: interpreedi koolitus ja õpetaja koolitus.

Õppejõududelt sain teada, et õppekava prioriteet on koolitada välja nii laia silmaringiga pärimusmuusika õpetajaid kui ka heal tasemel interpreete. VKA koduleht kutsub aga kooli õppima uusi tudengeid, et õppida mitmekülseks professionaalseks pärimusmuusikuks, kes tunnevad traditsioone, oskavad interpreteerida pärimusmuusika materjali tänapäevases helikeeles ning valdavad vähemalt kolme muusikainstrumenti. (TÜ VKA Muusikaosakond, 2008)

Tudengite jaoks on põhielementideks kõik erialaga seotu.

Et uurimusest tuli välja kaks suhteliselt erinevat tahku, siis sean selle endale väljakutseks, et edasine uurimistöö võiks välja selgitada, kuivõrd ja kuidas neid kahte koolituse eesmärkide gruppe parimal viisil õppekavas ühendada saab.

Olen veendumusel, et kui käesolevas seminaritöös lahatud õppekava nõrku külgi luubi alla võtta, on edasistes uuringutes võimalik leida lahendusi õppekavas tunda andvatele probleemidele.

6. KASUTATUD KIRJANDUS

- **Glatthorn, A.A., Boschee, F., Whitehead. B.M.** 2006. *Curriculum Leadership. Development and Implementation*
- **Bogdan, R. C., & Bilken, S. K.** 1992. *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- **Howard, J.** 2007. *Curriculum development* (<http://org.elon.edu/catl/documents/curriculum%20development.pdf>)
- **Marsh, C J. , Willis. G.** 2003. *Curriculum Alternative Approaches, Ongoing Issues*. Lk 71-72
- Eesti Vabariigi ülikooliseadus §2
- **Laanekask, K.** 2007. *Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia jazzmuusika õppekava vilistlaste tegevus tööturul ja hinnang omandatud haridusele. Seminaritöö.*
- **Kadalipp, T.** 2008. *Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna üliõpilaste õpiraskuste tekkimine ja akadeemilise puhkuse võtmise peamised põhjused. Seminaritöö*
- **Vihalemm, T.** *Standardiseerimata grüpiintervjuu fookus-grupp* http://www.jrnl.ut.ee/triin/Fookusgrupp/Ylevaade_fookusgrupp.pdf
- TÕ VKA Pärinusmuusika õppekavad 2005/2006; 2006/2007; 2007/2008; 2008/2009. <https://www.is.ut.ee/pls/ois/!tere.tulemast>
- Pärinusmuusikaosakonna üliõpilaste nimekiri. <http://www.kultuur.edu.ee/201982>
- Viljandi Kultuuriakadeemia pärinusmuusikaosakonna sisseastumisinfo <http://www.kultuur.edu.ee/445448>
- **Van den Akker, J.** 1998. *The Science Curriculum: Between Ideals and Outcomes; International Handbook of Science Education*, 421-447
- TÕ VKA muusikaosakonna akrediteerimisaruanne 2007

SUMMARY

This is the research with the aim of identifying the difference between the ideal and operational curriculum in traditional music department at University of Tartu (UT) Viljandi Culture Academy (VCA).

Due to curriculum of UT VCA students must pass the subjects from different fields which every of them contains 20 AP/30 ECTS credit points.

Short description of the curriculum: Traditional music applied higher educational curriculum is 160 credit points, which is divided into modules: general courses modul, field of specialization courses module, majoring courses modules 3x20 credit points, optional specialization modules (instrument teacher, music technologist) and scientific research and creative work module. Graduation: defense of creative-practical graduation paper.

By interviewing 44% of all students of traditional music department and 19% of all the lecturers at the UT VCA traditional music section I found out that approximately 80% of all the respondents found that ideal curriculum has come into operation 75%. One of the main reasons for that is the too voluminous curriculum.

Second reason is the matter that the education based on traditional music in Estonia is at the early stage, therefore there are not enough specialists who could handle 100% of the curriculum materials.

Third, there are not very many students studying traditional music who have had any experiences with that before.

In this research specific negative and positive sides of operational curriculum came out which should be taking into consideration reforming next curriculums.

The main positive aspect from students and lecturers were the extensive education. After graduating students will be competent and professional traditional music teachers and musicians.

On the other hand, as extensive education as it is in UT VCA, it is 100% impossible to attend every subject perfectly, getting to know Estonian culture, old traditions and music. After all, to become as a competent musician and teacher as it is provided by curriculum.

To conclusion, from this research it came out there are two different educational goals at VCA. Further research is needed to find out how can these two different goals be combined more effectively. I would like to focus on this question in a follow up research study.

LISAD

Lisa 1

Intervjuu teemad õppejõududega

- 1) Üldised õpetamisepõhimõtted TÜ VKA pärimusmuusikaõppes.
- 2) Hinnang realiseerinud õppekava kohta. Õppekava täitmisele.
- 3) Õppekava tugevad küljed.
- 4) Õppekava nõrgad küljed.
- 5) Mis suunas õppekava liigub.

Lisa 2

Intervjuu teemad tudengitega

- 1) Üldine hinnang VKAs õpetatule.
- 2) Rahulolu kooli õpetamise ja õppimise meetoditega.
- 3) Milline on Sinu hinnang alljärgnevatele osadele:
 - Erialane ettevalmistus (sh muusikateooria, pilliõpe)
 - Kas oled saanud vajaliku pagasi eriala teoreetilistest ainetest? (solfedžo, rütmika, harmoonia)
 - Kas oled saanud piisavalt praktikat?
 - Pärimusmuusika pedagoogiline ettevalmistus
 - Kas oled saanud piisavalt praktikat?
 - Üldteoreetiline ettevalmistus
 - Mis on üldainete plussideks?
 - Mis on üldainete miinusteks?
- 4) Pärimusmuusika õppekava tugevad küljed.
- 5) Pärimusmuusika õppekava nõrgad küljed.
- 6) Võimalusi kuidas võiks pärimusmuusika õppekava tõhusamaks muuta.

ÕPPEKAVA TIITELLEHT

CURRICULUM TITLE PAGE

1	ÕPPEKAVA NIMETUS EESTI JA INGLISE KEELES	Pärimusmuusika Traditional Music
2	ÕPPEASTE	Rakenduskõrgharidusõpe
3	VALDKOND	Humanitaaria ja kunstid
4	ERIALA(D)	Pärimusmuusika õpetaja; Muusik-tehnoloog
5	ÕPPEASUTUS(ED)	Tartu Ülikool
6	TEADUSKON(NA)D	Viljandi Kultuuriakadeemia
7	ÕPPEKAVA KOOD	80290 (5182659)
8	MAHT (AP/ECTS)	160AP/240ECTS
9	NOMINAALNE ÕPPEAEG	4 aastat
10	ÕPPETÖÖ VORM	Päevane õpe
11	ÕPPETÖÖ KEEL	Eesti keel
12	ÕPPEKAVA VERSIOON	2008/2009
13	KINNITAMINE	1. Teaduskonna nõukogus 10.04.2007 2. Ülikooli nõukogus 26.08.2005
14	MUUTMINE	
15	AKREDITEERIMINE	Akrediteeritud 27.12.2007 – 13.02.2015
16	PROGRAMMIJUHT	Tiia Parmo, MA
17	VASTUVÕTUTINGIMUSED	Eesti keskharidus või sellele tasemele vastav välisriigi haridus. Konkursitingimused määratakse vastuvõtueeskirjas
18	ÕPPEKAVA (<u>PEAERIALA</u>) ÜLDEESMÄRGID	Koolitada professionaalseid pärimusmuusikuid, kes võivad vastavalt valitud spetsialiseerumisvaldkonnale töötada pärimusmuusika õpetajatena huviharidusasutuses ja täiskasvanute huvitegevuse juhendajatena või muusik-tehnoloogidena kontserdil ning muusikastuudios.

		Luua valmisolek õpingute jätkamiseks magistriõppes
19	ÕPPEKAVA STRUKTUURI LÜHIKIRJELDUS	Õppekava koosneb: üld- ja alusainete moodulist (20 AP/ 30 ECTS), sh 2 AP vabaaineid; valdkonnaainete moodulist (20 AP/ 30 ECTS); kolmest peaaine moodulist (3 x 20 AP/ 30 ECTS); kahest spetsialiseerumismoodulist (2 x 20 AP/30ECTS): üliõpilase valikul: pärimusmuusika õpetaja I ja pärimusmuusika õpetaja II või muusik- tehnoloog I ja muusik- tehnoloog II ; teadus- ja loometöö moodulist (20 AP/30ECTS), sh 10 AP lõputöö ja 2 AP vabaaineid
20	ANTAV KVALIFIKATSIOON/ KRAAD	Pärimusmuusika rakenduskõrgharidusõpe spetsialiseerumisega pärimusmuusika õpetajaks või muusik-tehnoloogiks
21	NÕUDED ÕPPEKAVA LÕPETAMISEKS	Pärimusmuusika õpetaja eriala omandamiseks on kohustuslikud: üld- ja alusainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); valdkonnaainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); kolm peaaine moodulit (3 x 20 AP/ 30 ECTS); kaks spetsialiseerumismoodulit (2 x 20 AP/30ECTS): pärimusmuusika õpetaja I ja pärimusmuusika õpetaja II; teadus- ja loometöö moodul (20 AP/30ECTS) Muusik-tehnoloogi eriala omandamiseks on kohustuslikud: üld- ja alusainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); valdkonnaainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); kolm peaaine moodulit (3 x 20 AP/ 30 ECTS); kaks spetsialiseerumismoodulit (2 x 20 AP/30ECTS):

		muusik- tehnoloog I ja muusik- tehnoloog II ; teadus- ja loometöö moodul (20 AP/30ECTS)
22	LÕPETAMISEL VÄLJASTA- TAVAD DOKUMENDID	Diplom koos akadeemilise õiendiga
23	LÕPU DOKUMENTE VÄLJASTAV(AD) KÕRGKOOL(ID)	Tartu Ülikool

ÕPPEKAVA KIRJELDUS

CURRICULUM SPECIFICATION

24	ÕPPEKAVA PEAERIALA ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Õppekava peaeriala läbinud üliõpilane: • orienteerub kultuuri- ja teadusloos ning seostab erinevaid õpingute jooksul omandatavaid valdkonnaspetsiifilisi teadmisi; • on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus); • tunneb ja analüüsib eesti pärimusmuusika kultuuris toimuvaid seaduspärasusi ja protsesse ning omab ülevaadet naaberrahvaste pärimusmuusika traditsioonidest; • omab teadmisi, oskusi ja vilumust pärimusmuusika interpreteerimiseks; • mängib vähemalt kolme pärimuspilli ja tunneb eesti rahvalaulu; • pärimusmuusika õpetaja tunneb hariduse, pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja arengupsühholoogia peamisi mõisteid, tõekspidamisi ja seaduspärasusi ning rakendab neid pärimusmuusika õpetamisel; • muusik-tehnoloog mõistab digikeskkonnas toimivaid protsesse ning oskab rakendada kaasaegset riist- ja tarkvara
----	--	--

25	MOODULID (kui õppekava on jagatud mooduliteks)	üld- ja alusainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); valdkonnaainete moodul (20 AP/ 30 ECTS); eriala peaaainete moodul I (20 AP/ 30 ECTS); eriala peaaainete moodul II (20 AP/ 30 ECTS); eriala peaaainete moodul III (20 AP/ 30 ECTS); spetsialiseerumismoodul: pärimusmuusika õpetaja I (20AP/30ECTS); spetsialiseerumismoodul: pärimusmuusika õpetaja II (20AP/30ECTS); spetsialiseerumismoodul: muusik-tehnoloog I (20 AP/ 30 ECTS); spetsialiseerumismoodul: muusik-tehnoloog II (20 AP/ 30 ECTS); teadus- ja loometöö moodul (20 AP)
MOODULI NIMETUS:		Üld- ja alusainete moodul (20 AP/ 30 ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:		Kujundada kultuuri- ja teadusloos orienteerumise oskust, mis võimaldaks üliõpilasel sidustada erinevaid õpingute jooksul omandatavaid valdkonnaspetsiifilisi teadmisi; luua valmisolek aktiivseks suhtestumiseks ümbritseva kultuurikontekstiga ning selles aset leidvate protsesside kriitiliselt mõtestamiseks; tutvustada üliõpilastele eesti pärimuskultuuri kujunemislugu; õpetada kultuuri uurimise metoodikate rakendamist pärimuse kandjatega töötamisel; arendada kirjaliku ja suulise eneseväljenduse oskust nii eesti- kui võõrkeeles.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)		Üld- ja alusainete mooduli läbinud üliõpilane: - tunneb filosoofia ja esteetika ajaloo olulisemaid etappe ja põhiprobleeme; - orienteerub kunsti- ja kultuuriteooriate ajaloos ja tänapäeva probleemides filosoofia arengutendentside taustal; - orienteerub sotsioloogia ja kultuuriantropoloogia peamistes uurimisvaldkondades; - tunneb peamiste sotsiaalsete ja

	kultuuriinstitutsioonide toimetehhanisme ja kujunemislugu; • orienteerub erinevates isiksuseteooriates; • tunneb eesti pärimuskultuuri kujunemislugu; • seostab pärimuskultuuri erinevaid elemente tänapäevase eesti kultuuriga; • oskab töötada pärimuse allikmaterjalidega; • valdab kirjaliku akadeemilise ja erialase eneseväljenduse osaoskusi; • oskab võõrkeelses akadeemilises ja erialases suhtluses end iseseisvalt väljendada
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.09.012 Filosoofia/Esteetika I 2 AP P2VK.09.008 Filosoofia/Esteetika II 2 AP P2VK.09.006 Isiksuse- ja sotsiaalpsühholoogia 2 AP Võõrkeel 4 AP P2VK.09.004 Inglise keel I 2 AP P2VK.09.007 Inglise keel II 2 AP P2VK.09.002 Saksa keel I 2 AP P2VK.09.013 Saksa keel II 2AP P2VK.09.014 Sotsioloogia ja kultuurantropoloogia 2 AP P2VK.09.009 Omakultuur I 2 AP P2VK.09.019 Omakultuur II: Pärimuspraktika 2 AP P2VK.09.001 Kirjalik eneseväljendus 2 AP Vabaaine 2 AP Vabaaaineid võib vabalt valida kõigist TÜ või teiste kõrgkoolide õppekavadest.
MOODULI NIMETUS:	Valdkonnaainete moodul (20 AP/ 30 ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus), toetada erialaseid õpinguid ning arendada loomingulist mõtlemist, muusikalist kuulmist ja mälu, harmoonia- ja rütmitaju
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja	Valdkonnaainete mooduli läbinud üliõpilane: • on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo,

oskused, üldpädevused jms)	harmonia, muusika vormiõpetus); • omab ülevaadet Lääne- Euroopa ja Eesti muusikaajaloost alates keskajast kuni 21 sajandi alguseni; • teab ja oskab rakendada arvuti-muusikaprogramme; • omab ülevaadet muusika toimest inimese psüühikale ja füüsilisele ning selle teraapilisest kasutamisest; • tunneb helistuudio seadmeid ning stuudiotöö protseduure; • teab ja analüüsib eesti rahvamuusika ajaloolisi kihistusi, oskab sünteesida ja mudeldada oma muusikalise emakeele ning eristada teiste kultuuride/isikute muusikalist emakeelt; • eristab erinevaid rütme, oskab neid varieerida, esitada ja noodistada
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.335 Solfedžo I (4AP/6ECTS) P2VK.02.336 Harmonia I (2AP/3ECTS) P2VK.02.337 Muusikaajalugu (4AP/6ECTS) P2VK.02.338 Arvutimuusika (2AP/3ECTS) P2VK.02.339 Stuudiotöö (2AP/3ECTS) P2VK.02.340 Ülevaade muusika psühholoogilisest toimest (2AP/3ECTS) P2VK.02.347 Eesti rahvamuusika: muusikaline emakeel (2AP/3ECTS) P2VK.02.057 Rütmika (2AP/3ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Eriala peaaainete moodul I (20 AP/ 30 ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised ja oskused eesti pärimusmuusika tõlgendamiseks ja esitamiseks.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Eriala peaaainete mooduli I läbinud üliõpilane: • kasutab eesti pärimusmuusika materjali oma põhipillil, sugulas- ja lisapillidel; • tunneb pärimusmuusika spetsiifilisi tunnuseid ning rakendab neid originaalilähedases esituses oma mängustiili välja kujundades
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.419 Põhipill I (4AP/6ECTS) P2VK.02.422 Põhipill II(4AP/6ECTS) P2VK.02.423 Põhipill III (4AP/6ECTS) P2VK.02.413 Põhipill IV(2AP/3ECTS)

	P2VK.02.395 Sugulaspill I (2AP/3ECTS) P2VK.02.414 Sugulaspill II(2AP/3ECTS) P2VK.02.421 Lisapill (2AP/3ECTS) Põhipilli on võimalik valida järgmiste pillide hulgast: viiul, akordion, pärimuslikud puhkpillid (torupill ja kromaatileine puhkpill), kandle (kromaatileine- ja rahvakannel), kitarr, eesti lõõts, rahvalaul Lisapilli on võimalik valida järgmiste pillide hulgast: väikekannel, kitarr, torupill, eesti lõõts, eesti-rootsi kannel, mandoliin, kontrabass, pikkvile, plokkflööt, karmoska, parmupill Sugulaspill I ja II on võimalik valida vastavalt põhipillile: viiul- hiiu kannel (eesti-rootsi kannel), mandoliin, kontrabass; akordion- eesti lõõts, 2-realine lõõts, karmoska, bajaan; pärimuslikud puhkpillid - pikkkvile/ sarv, parmupill, suupill; kandle - 6-keelne kannel, enamakeelsed väikekandle, külakannel, Tähnase kannel, Sepa Vasja kannel kitarr - 5 (kvint)-häälestuses kitarr, mandoliin, kontrabass eesti lõõts – karmoska, 2-realine lõõts rahvalaul - saatmist võimaldav pill
MOODULI NIMETUS:	Eriala peaaainete moodul II (20 AP/ 30 ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised ja oskused loovaks ja mitmekülgseks koosmusitseerimiseks.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Eriala peaaainete mooduli II läbinud üliõpilane: • sünteesib ja rakendab üldmuusikalisi oskusi ja teadmisi pärimusmuusika koosesitamisel; • on omandanud muusikateose seadmise ja partituuri kirjutamise põhialused; • tunneb muusikaanalüüsi põhilisi meetodeid ja oskab neid kasutada pärimusmuusika analüüsimisel; • oskab harmoniseerida rahvamuusikat; • oskab loovalt kasutada nii vokaali kui instrumenti, tunneb vaba improvisatsiooni tehnikat; • omab ülevaadet transkriptsiooni ja noodistamise ajaloost ning rahvamuusika noodistamise tavadest ; • omab ülevaatlikke teadmisi hõimurahvaste kultuurist

	ja seostab neid eesti pärimuskultuuriga; tunneb eesti pärimustantsu erinevaid liike ja kasutab neid praktikas
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.420 Ansambel I (2AP/3ECTS) P2VK.02.424 Ansambel II (2AP/3ECTS) P2VK.02.425 Ansambel III (2AP/3ECTS) P2VK.02.396 Pärimusmuusika seadmine (2AP/3ECTS) P2VK.02.398 Pärimusmuusika analüüs (2AP/3ECTS) P2VK.02.097 Praktiline harmoonia (2AP/3ECTS) P2VK.02.394 Pärimusmuusika improvisatsioon I (2AP/3ECTS) P2VK.02.095 Noodistamine (2AP/3ECTS) P2VK.02.489 Soome- ugri rahvaste muusikaline folkloor (2AP/3ECTS) P2VK.02.491 Pärimustantsu praktika (2AP/3ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Eriala peaaainete moodul III (20 AP/ 30 ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada rahvalaulualased teadmised ja oskused ning loob tingimused pärimuskultuurialaste teadmiste ja oskuste praktiseerimiseks töökeskkonnas.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Eriala peaaainete mooduli III läbinud üliõpilane: - teab ja eristab rahvalaulude liike ja esitusstiile ning sünteesib neid esituses oma laulustiili välja kujundades; - tunneb naaberrahvaste muusikafolkloori põhitunnuseid ja seostab neid eesti pärimusmuusikaga; - rakendab oma muusika- ja rahvakultuurialaseid teadmisi ning organiseerimisoskust reaalses töökeskkonnas
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.490 Naaberrahvaste muusikaline folkloor (2AP/3ECTS) P2VK.02.397 Regilauluteooria (4AP/6ECTS) P2VK.02.397 Praktiline rahvalaul (4AP/6ECTS) P2VK.02.345 Erialapraktika (10AP/15ECTS)

MOODULI NIMETUS:	Spetsialiseerumismoodul: Pärimusmuusika õpetaja I (20AP/30ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised hariduse, pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja arengupsühholoogia peamistest mõistetest, tõekspidamistest ja seaduspärasustest ning süvendada omandatud oskusi läbi pedagoogilise kogemuse reaalses töökeskkonnas
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Spetsialiseerumismooduli Pärimusmuusika õpetaja I läbinud üliõpilane: - tunneb pedagoogika-alast mõistestikku ning kirjeldab ja eristab kasvatusteooriaid; - tunneb arengu- ja pedagoogilise psühholoogia aluseid ja kaasaegseid õpetamise meetodeid ning seostab neid muusikaõpetusega; - teab eripedagoogika-alaseid baasmõisteid, tunneb ära erivajadustega õpilasi ja oskab luua neile sobivaid õpi- ja suhtlemiskeskkondi; - identifitseerib ja reflekteerib ennast pedagoogina ning rakendab pedagoogika- ja psühholoogia- ning muusikaalaseid teadmisi ja oskusi reaalses töökeskkonnas
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.05.055 Pedagoogika alused (2AP/3ECTS) P2VK.05.065 Arengupsühholoogia (2AP/3ECTS) P2VK.05.194 Pedagoogiline psühholoogia (4AP/6ECTS) P2VK.05.266 Eripedagoogika (2AP/3ECTS) P2VK.05.059-062 Pedagoogiline praktika (10AP/15ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Spetsialiseerumismoodul: Pärimusmuusika õpetaja II (20AP/30ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised muusikaõpetuse lähtekohtadest, probleemidest ja põhimõtetest ning Eesti muusikaharidussüsteemist.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Spetsialiseerumismooduli Pärimusmuusika õpetaja II läbinud üliõpilane: - omab ülevaadet Eesti muusikaharidussüsteemist; - tunneb C.Orffi muusikapedagoogilisi eesmärgi ja põhimõtteid ning nende rakendusvõimalusi; - tunneb pilliõpetuse üldiseid lähtekohti ja metoodikat; - teab pillimängu oluliste elementide probleemistikku

	ja oskab leida probleemidele võimalikke lahendusi; • oskab ise improviseerida nii laulu, kehapillide kui ka instrumendiga ning tunneb improvisatsiooni õpetamise metoodikat; • tunneb ja rakendab pärimusmuusikaloo, folkloori õpetamise, rahvalaulu- ja nooditundmise metoodikat; • koostab ja kasutab metoodilisi õppematerjale; • tunneb kollektiivse õpetuse metoodilisi töövõtteid ja terminoloogiat ja oskab juhendada erineva koosseisuga ansambleid
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.346 Muusikahariduse alused (2AP/3ECTS) P2VK.02.252 C. Orffi süsteemi alused (2AP/3ECTS) P2VK.02.415 Pilli õpetamise metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.411 Põhipilli õpetamise metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.405 Improvisatsiooni metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.107 Folkloori õpetamise metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.404 Rahvalaulu ja nooditundmise metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.406 Pärimusmuusikaloo metoodika (2AP/3ECTS) P2VK.02.408 Pärimuslikud õppevahendid muusikas (2AP/3ECTS) P2VK.02.101 Ansambel IV (2AP/3ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Spetsialiseerumismoodul: Muusik-tehnoloog I (20AP/30ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada alusteadmised ja-oskused digikeskkonnas toimivate protsesside mõistmiseks ning erinevate protseduuride rakendamiseks kaasaegse riist- ja tarkvaraga.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Spetsialiseerumismooduli Muusik-tehnoloog I läbinud üliõpilane: • tunneb helitrakti ehitust, oskab analüüsida selles toimuvaid protsesse ja rakendada erinevaid protseduure soovitud lõpptulemuse saamiseks; • oskab rakendades omandatud teadmisi ohutult kasutada erinevat elektroonilist aparatuuri, suudab otsustada aparatuuri töökõlblikkuse üle ning on võimeline analüüsima ja sünteesima elementaarseid plokkiskeeme; • oskab rakendada kaasaegset audio-midi sekventserit; • teab ja mõistab stuudioaparatuuri töö- ja

	kasutuspõhimõtteid ja oskab rakendada põhilisi protseduure stuudios; • omab ülevaadet digimuusikast ja selle probleemidest; • rakendab omandatud teadmisi töökeskkonnas
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.127 Akustika alused ja helitrakt (2AP/3ECTS) P2VK.02.381 Elektrotehnika ja elektroonika alused (2AP/3ECTS) P2VK.02.382 Pro Tools (4AP/6ECTS) P2VK.02.357 Stuudioseadmed (4AP/6ECTS) P2VK.02.054 Digitaalne helitöötlus I (2AP/3ECTS) P2VK.02.055 Digitaalne helitöötlus II (2AP/3ECTS) P2VK.02.407 Muusik- tehnoloogi kutsepraktika I (4AP/6ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Spetsialiseerumismoodul: Muusik-tehnoloog II (20AP/30ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Võimaldada omandada teadmised ja oskused heli ja pildi sünkroniseerimisest arvuti abil, helipildi kompositsioonilistest alustest ja heliskeemi koostamisest
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Spetsialiseerumismooduli Muusik-tehnoloog II läbinud üliõpilane: • tunneb helipildi kompositsioonilisi aluseid ja oskab rakendada neid heliskeemi koostamisel; • tunneb ja oskab analüüsida elektroakustika ja elukeskkonnaga seotud nähtusi ja probleeme; • oskab hinnata ja lahendada muusika salvestamisel ja miksimisel esinevaid ebatäpsusi, rakendades selleks erinevaid stuudiotöö protseduure; • teab ja mõistab digitaalses keskkonnas toimuvaid protsesse ning oskab rakendada omandatud heli ja pildi sünkroniseerimisel arvuti abil; • mõistab ja oskab rakendada stuudiotöö protseduure CD-projekti edukaks realiseerimiseks; • suudab juhtida projekti režissöör-produktendina; • rakendab omandatud teadmisi töökeskkonnas
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.02.353 Heliesteetika (2AP/3ECTS) P2VK.02.383 Elektroakustika (2AP/3ECTS) P2VK.02.384 Miksimise tehnoloogia (2AP/3ECTS) P2VK.02.286 Helidisain I (2AP/3ECTS) P2VK.02.287 Helidisain II (2AP/3ECTS) P2VK.02.354 Stuudioprojekt I (2AP/3ECTS)

	P2VK.02.389 Stuudioprojekt II (2AP/3ECTS) P2VK.02.412 Muusik- tehnoloogi kutsepraktika II (6AP/9ECTS)
MOODULI NIMETUS:	Teadus- ja loometöö moodul (20AP/30ECTS)
MOODULI ÜLDEESMÄRGID:	Luu valmisolek eetiliseks teadus- ja loometööks; kujundada teadmised erinevatest teadusparadigmadest, suutlikkus neis orienteeruda ning oskused tegelikkust teaduspõhiselt faktoriseerida, mudeldada ja kirjeldada; süvendada omandatud teadmisi ja oskusi läbi iseseisva uurimistöö ning selle vormistamise ja/või oma kunstiliste ideede, erialaste teadmiste ja vilumuste loovprojektis realiseerimise kogemuse.
MOODULI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/ erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	Teadus- ja loometöö mooduli läbinud üliõpilane: • eristab kvalitatiivset ja kvantitatiivset teadustöö metodoloogiat; • määratleb vastavalt paradigmale uurimuse metoodika ja andmekogumise meetodid; • rakendab teadusmetoodilisi teadmisi kitsama erialaprobleemi uurimisel; • tunneb loomeprotsessi tegureid; on võimeline läbi viima teaduslikke uurimusi ja vormistama tulemusi akadeemilise kirjatööna ja/või realiseerima oma kunstilisi ideid loov-praktilise lõputöö kujul.
MOODULI ÕPPEAINED JA NENDE VALIKU PÕHIMÕTTED ÜLIÕPILASELE	P2VK.09.010 Teadus- ja loometöö metodoloogia 2 AP Teadus- ja loometöö metodoloogia on eeldusaineks mooduli järgnevatele õppeainetele. P2VK.09.022 Teadustöö/loometöö metodoloogia praktikum 2 AP P2VK.09.015 Seminaritöö 4 AP Vabaaine 2 AP Vabaaineid võib vabalt valida kõigist TÜ või teiste kõrgkoolide õppekavadest. P2VK.05.288 Lõputöö 10 AP Esitluskunstide üliõpilased teevad lõputööna loov-praktilise lõputöö, mida täiendab teoreetilis-uurimuslik osa.

28	TÄIENDAV INFORMATSIOON	Täiendav informatsioon programmijuhilt: Tiia Parmo telefon: 4345808; e- mail Tiia.Parmo@kultuur.edu.ee
----	---------------------------	---